

Richtlijnen voor het schatten van aantallen per atlasblok

Wat moet er gebeuren?

Schat na een telseizoen voor de tel- en intekensoorten het maximale aantal dat op één dag in het atlasblok aanwezig was. Deze staan gemarkeerd met een * in het totaaloverzicht van je tellingen op de atlassite. Het schatten van de 'aanvink'soorten is facultatief, maar wel gewenst. De instelling staat van deze soorten staat standaard op de 'P' van present in het totaaloverzicht.

Maak de aantalsschattingen voor het winterseizoen a.u.b. vóór 1 april; de aantalsschattingen voor het broedseizoen a.u.b. vóór 1 september.

De aantalsschattingen voor de Atlas zullen te zijner tijd op verschillende manieren door Sovon worden berekend. De wijze waarop verschilt per soort(groep), ook om dubbeltellingen te voorkomen. Jouw aantalsschattingen van je atlasblok zijn een waardevolle referentie.

Uitgangspunten

- Ga uit van wat je in het veld hebt gezien.
- Voeg geen soorten aan de atlasblokljst toe die niet daadwerkelijk door jezelf of anderen zijn gezien ('die zal er wel zitten').
- De schatting voor de winterperiode betreft het maximaal aantal aanwezige **individuen op één dag**; voor het broedseizoen worden **territoria** geschat. In de winter is de variatie in aantallen veel groter dan tijdens het broedseizoen, omdat de vogels dan minder plaatstrouw zijn en er influx plaatsvindt uit andere gebieden.
- Overvliegende (niet-terreingebonden) vogels tellen niet mee bij de aantalsschatting, wel voor de soortenlijst. B.v. trekkende Kraanvogels. Je kunt daar geen aantal voor doorgeven.
- Hou rekening met de hoeveelheid veldwerk, die is verricht.
- Aantallen van slaapplaatstellingen dienen buiten beschouwing gelaten te worden bij het maken van de schattingen.

Werkwijze

- Hoe mobiel is de soort in het betreffende telseizoen?
- Hoeveel geschikt habitat is voor die soort in het hele atlasblok aanwezig?
- Klik in het overzicht op de soortnaam voor de weergave van de details van de atlastellingen.
- Klik op de knop 'kaart' voor een visuele weergave van alle telresultaten uit de verschillende bronnen.
- Extrapoler je waarnemingen voor het deel van het atlasblok dat je niet/weinig hebt bezocht. Zie de twee voorbeelden onderaan.
N.b. Hou er rekening mee dat je individuen zult hebben gemist, omdat je nooit alle aanwezige vogels waarneemt. Dit geldt voor sommige soorten natuurlijk meer (b.v. Houtsnip) dan voor andere (b.v. Koekoek). Als je veel extra uren in een atlasblok hebt doorgebracht is de kans dat je individuen hebt gemist natuurlijk kleiner dan wanneer je er maar driemaal een uurtje hebt geteld.
- Kies voor de best corresponderende aantalsklasse. Wanneer je heel zeker bent van een exact aantal dan kun je die aanvullend doorgeven. N.B.: een aantalsklasse invullen is verplicht.
- Is een soort niet door uzelf waargenomen en ook niet afkomstig uit de aanvullende bronnen, geef dan een N van Niet aanwezig (of Niet waargenomen) op.
- Gebruik ook de N, als u een waarneming uit een aanvullende bron niet gelooft, met evt. een opmerking in het opmerkingenveld, waarmee u aangeeft dat u de waarneming afkeurt.
- Kan/durf je voor een tel- of intekensoort echt geen schatting te maken, maar was de soort wel met zekerheid aanwezig, kies dan de optie 'P aanwezig, geen schatting'.

- Het schatten van de algemene 'aanvink'soorten is facultatief, maar wel gewenst. Verander daarvoor de standaardinstelling 'P' in een aantalsklasse.
- Ben je klaar met het maken van alle aantalsschattingen, klik dan op de knop 'Definitieve schattingen doorsturen'.
- De regionale Atlascoördinator (ADC) zal je aantalsschattingen bekijken en indien nodig (bij opvallende wijzigingen) met je overleggen. Daarna wordt de 'jaarse' afgesloten.
- In 2015 (dan eindigt het veldwerk) krijgt elke hoofdteller nogmaals de gelegenheid om aantalsschattingen te maken voor het atlasblok, op basis van alle beschikbare gegevens.

Vragen?

- Kijk op de atlassite onder 'Informatie' naar de instructiefilmpjes .
- Neem contact op met de regionale atlascoördinator (ADC). Die helpt je graag. De ADC-contactgegevens staan op: www.vogelatlas.nl/atlas/contact

Voor aantalsschattingen van schaars voorkomende, nestkast-bewonende soorten die veel op en rond erven voorkomen zoals Kerkuil, Steenuil en Torenvalk (broedseizoen) zal Sovon nadere afspraken maken met de Landelijke soortbeschermingswerkgroepen STONE Steenuilenoverleg Nederland, Kerkuilenwerkgroep Nederland en Werkgroep Roofvogels Nederland. Verstoor als atlasteller niet hun zorgvuldig opgebouwde contacten met erfbewoners en deel je kennis met deze lokaal/regionaal actieve vrijwilligers. Op de websites van deze Landelijke soortbeschermingswerkgroepen staan hun regionale contactpersonen vermeld.

Voorbeeld 1 - Blauwe kiekendief

Verspreid over een winterseizoen is op zes verschillende dagen en locaties een foeragerende man Blauwe Kiekendief gezien. Deze soort is mobiel en opvallend. Er zijn geen twee vogels tegelijkertijd gezien (uitsluitende waarneming). Het is waarschijnlijk dus 1 exemplaar geweest (en geen zes). Aantalsklasse 1-3 een logische keuze (en dus geen 4-10).

Voorbeeld 2 - Boomklever

- Je hebt acht km-hokken tweemaal bezocht en daarnaast vijf aanvullende bezoeken van 2 uur gebracht aan het atlasblok.
- Bepaal het maximum getelde aantal Boomklevers in elk van de acht onderzochte km-hokken (gouden grid).
- Maak voor elk van deze km-hokken een schatting op basis van het getelde aantal plus een inschatting van het aantal gemiste individuen (hangt af van aantal uren veldwerk en de oppervlakte geschikt habitat).
- Bepaal in welke andere (witte) km-hokken geschikt habitat voor Boomklevers aanwezig is (ook indien niet waargenomen tijdens aanvullend werk).
- Maak ook voor deze (witte) km-hokken een schatting, uitgaande van de schattingen in de wel onderzochte kilometerhokken (gouden grid).
- Tel de aantalsschattingen van het gouden grid en de 'witte km-hokken' bij elkaar op en kies de aantalscategorie.